

راهنمای واحد درسی سمینارروش تحقیق در نیمسال اول

مدرس / مدرسین: دکتر جنتی - دکتر تبریزی

پیش نیاز یا واحد همزمان: ندارد

تعداد واحد: ۳ نوع واحد: ۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی مقطع: دکترای مدیریت خدمات بهداشتی درمانی

تعداد جلسات: ۱۶

مکان برگزاری جلسات حضوری: کلاس ۳۰۴

هدف کلی و معرفی واحد درسی :

جلسه	عنوان	توضیحات
۱.	ارائه طرح درس به دانشجویان و گروه بندی و تقسیم جلسات . تبیین مبانی ، تعاریف و اهمیت پژوهش	(گروه بندی دانشجویان، تعیین سخنران برای سرفصل ها، تعیین تکالیف مربوط به دانشجویان)
۲.	آشنایی با روش ها و رویکردهای تحقیق	آشنایی دانشجویان با مفاهیم تحقیق آشنایی دانشجویان با انواع پژوهش آشنایی دانشجویان با گام ها و مراحل پژوهش
۳	تحلیل انواع روش ها و ابزار جمع آوری داده ها در تحقیقات کمی	آشنایی دانشجویان با روش تدوین ابزار آشنایی دانشجویان با انواع ابزارهای مورد استفاده در پژوهش
۴	آشنایی با روایی و پایایی در مطالعات کمی - روش های تعیین نمونه در مطالعات کمی	آشنایی دانشجویان با انواع روش های نمونه گیری آشنایی دانشجویان با مفاهیم و مبانی روایی و پایایی آشنایی دانشجویان با انواع روش های تعیین روایی و پایایی مطالعات
۵	آشنایی با تعاریف ، مفاهیم و انواع مطالعات مروری	آشنایی با انواع روشهای انجام مطالعات مروری درک و تفسیر تفاوتها و تشابهات انواع مطالعات مروری آشنایی عملی با روش و مراحل انجام یک مطالعه مروری
۶	آشنایی با مطالعات متا آنالیز	آشنایی با تاریخچه و انواع متا آنالیز

	درک، مفاهیم و مبانی انجام متا آنالیز	
	آشنایی با مراحل انجام گام به گام مطالعات متا آنالیز	
۷	مبانی اصول اخلاقی در پژوهش	آشنایی با اصول اخلاقی پژوهش
۸	آشنایی با فرایند طرح و تدوین پیشنهاد رساله دکتری	
۹		

هدف کلی و معرفی واحد درسی :

یکی از اهداف اصلی تحقیق در علوم بهداشتی، تولید و بررسی نظریه هایی در راستای درک راههای ارتقای شرایط سلامت در انسان ها و به کارگیری دانش جدید برای ارتقای کیفیت، کارآیی و اثربخشی در نظام سلامت است . تولید علم و فناوری نوین برای حل مشکلات و معضلاتی که لاینحل مانده است از دیگر اهداف پژوهش در نظام سلامت می باشد. روان ترین و منطقی ترین راه و ابزار برای این امر پژوهش علمی و مبتنی بر شواهد است .

امروزه تصمیم گیری مبتنی بر شواهد اهمیت زیادی پیدا کرده است در نظام سلامت به دلیل کمبود منابع، استفاده از شواهد علمی مستند، دقیق و قابل اتکا در سیاستگذاری، برنامه ریزی، مدیریت و تصمیم گیری امری بسیار با ارزش و حیاتی است و بهترین راه برای فراهم آوردن داده های مورد نیاز و قابل اتکا پژوهش های علمی می باشد .

به منظور فراهم آوردن اطلاعات درست و ارتقای کیفیت تحقیقات لازم است که هر پژوهشگر مفاهیم اولیه و بنیادین پژوهش را فرا گیرد تا بتواند به طور اصولی و دقیق به پژوهش بپردازد . به دلیل تاکید ویژه علم مدیریت بر منابع و به علت جایگاه و اهمیت ویژه منابع انسانی از یک سو و به دلیل ارتباط مستقیم و مستمر با گیرندگان خدمت و مشتریهای نظام سلامت از سوی دیگر، پژوهش های کیفی نیز از اهمیت افزونتری برخوردار می شوند.

فلذا، در دوره تحصیلات تکمیلی توانمند سازی دانشجویان رشته های علوم مدیریت و سیاستگزاری در زمینه پژوهش، خصوصا پژوهش های کیفی، از اهمیت ویژه ای برخوردار است. از این رو، در این دوره درسی تلاش دانشکده، گروه و اساتید مدرس بر ارتقای دانش و مهارت دانشجویان در زمینه پژوهش های کاربردی در حوزه سلامت می باشد.

اهداف آموزشی واحد درسی

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

هدف کلی :

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

با روش شناسی پژوهش و گامهای پیوسته آن آشنا شده و یک طرح پژوهشی (کمی و کیفی) را به طور کامل و دقیق تدوین نماید.

اهداف کاربردی (رفتار های ویژه عینی):

انتظار می رود فراگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند :

۱- با مفاهیم، تعاریف و اهمیت تحقیق در نظام خدمات بهداشتی درمانی آشنا شوند

۲- یک طرح تحقیقاتی (انتخاب موضوع ، نگارش عنوان مناسب و بیان مسئله مناسب) را تهیه نمایند

۳- متون علمی (اطلاعات و مدارک) مرتبط با موضوع تحقیق را بررسی نمایند

۴- اهداف، فرضیات و یا سئوالات پژوهشی تنظیم کنند

۵- انواع متغیرها را تعریف نمایند.

۶- انواع مطالعات کمی را توضیح دهند

۷- انواع رویکرد های (Methodology) مطالعات کیفی را شرح دهند

۸- حجم نمونه مناسب برای انجام یک مطالعه کمی و یک مطالعه کیفی را محاسبه کنند

۹- روش های جمع آوری داده کمی و کیفی را بصورت کامل توضیح دهند

۱۰- تجزیه، تحلیل و تفسیر اطلاعات جمع آوری شده را بصورت عملی انجام دهند.

۱۱- یک برنامه عملیاتی برای اجرای پروژه تحقیقاتی تنظیم نمایند.

۱۲- منابع و بودجه مورد نیاز برای انجام یک پروژه تحقیقاتی را تنظیم و محاسبه نمایند.

۱۳- رویو پایایی در مطالعات کمی و قوام (Rigor) و درستی داده ها در مطالعات کیفی را توضیح دهند

۱۴- پروپوزال یک مطالعه کمی و یک مطالعه کیفی را تدوین نمایند.

۱۵- با تهیه گزارش نهایی آشنا شوند.

شیوه ارائه آموزش

- سخنرانی
- پرسش و پاسخ
- انجام پروژه های فردی و گروهی توسط دانشجو
- ارائه (Presentation) توسط دانشجویان

شیوه آموزش بر محوریت دانشجو استوار بوده و کلاس درس با استفاده از منابع و سرفصل های تعیین شده در چارچوب ضوابط دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تبریز به صورت مشارکتی، کار گروهی، بحث جمعی، سخنرانی دانشجویان، کار عملی در عرصه ها و پرسش و پاسخ (در ارتباط با سرفصل ها) اداره خواهد شد. سخنرانی دانشجویان بصورت انفرادی بوده و در پایان جلسه توسط اساتید جمع بندی خواهد شد.

در صورت تشدید وضعیت پاندمی کووید-۱۹ و اعلام ضوابط جدید از طرف معاونت محترم آموزشی دانشگاه شیوه آموزش و محتوای برخی مباحث تغییر کرده و عمده مباحث بصورت مجازی و از راه دور ارائه خواهد شد.

تکالیف:

۱. ارائه سخنرانی توسط دانشجویان
۲. انتخاب یک موضوع پژوهش کیفی توسط هر دانشجو برای انجام کار عملی در طول ترم
۳. انجام کار گروهی و ارائه نتایج کارگروهی در کلاس
۴. تدوین یک پروپوزال کیفی و یک پروپوزال کمی در طول ترم توسط هر دانشجو

ارزشیابی جامع دانشجویان شامل موارد زیر خواهد بود:

- فعالیت های کلاسی (شرکت در کلاس و مشارکت در مباحث): ۴ نمره
- ارائه مطالب درسی (سخنرانی): ۴ نمره
- آزمون پایان ترم (مطابق برنامه امتحانات دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی): ۱۲ نمره

ارزیابی جامع دانشجویان شامل موارد زیر خواهد بود:

- فعالیت های کلاسی (شرکت در کلاس و مشارکت فعال در مباحث): ۲ نمره
- ارائه مطالب درسی (سخنرانی انفرادی): ۲,۵ نمره
- ارائه مطلب و گزارش کار (ارائه نتایج کار تیمی و گزارش مکتوب مباحث): ۲,۵ نمره
- ارائه پروپوزال تدوین شده (کمی و کیفی): ۵ نمره
- آزمون پایان دوره (مطابق برنامه امتحانات دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی): ۸ نمره

حداقل نمره قبولی برای این درس : بر اساس کوریکولوم

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی : طبق آئین نامه های آموزشی مصوب

منابع آموزشی

✱ روش تحقیق کاربردی در علوم پزشکی - سپندی ،
مجتبی. تقدیر، مریم. رضاییان زاده ،عباس. نماینده ،مهديه ،انتشارات
سبحان چاپ دوم ، تهران ۱۳۹۱.

✱ روش تحقیق کیفی. ادیب حاج باقری ،محسن. پرویزی ،سرور. صاصالی
،مهوش. انتشارات بشری (مرکز نشر علوم پزشکی). چاپ دوم ۱۳۸۹،
تهران .

- ۱- سازمان جهانی بهداشت، "تحقیق در سیستم های بهداشتی" گروه مترجمین، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تهران ۱۳۸۱.
- ۲- آصف زاده سعید "راهنمای آموزش ده گام پژوهش در سیستمهای بهداشتی درمانی" وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تهران ۱۳۸۲.
- ۳- آصف زاده سعید "مدیریت تحقیقات بیمارستانی" دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین، معاونت پژوهشی، حدیث امروز، قزوین ۱۳۸۲.
- ۴- ادیب حاج باقری محسن، پرویزی سرور، صلصالی مهوش؛ روش های تحقیق کیفی. انتشارات بشری، چاپ سوم، تهران ۱۳۹۶.

فرصت های یادگیری

▪ شرکت در کارگاهها، وبینارها، کنفرانس ها، ژورنال کلاب ها و

موارد زیر برای یاد گیری بیشتر و بهتر به فراگیران توصیه می شود:

حضور در کارگاه های روش تحقیق (کمی و کیفی)، حضور در کارگاه رفرنس نویسی الکترونیک (Endnote)، حضور در کارگاه جستجوی متون (Systematic Review)، حضور در کارگاه های گزارش نویسی، حضور در کارگاه های تحقیق در سیستم های سلامت (HSR)، آشنایی با نرم افزاری های تحلیل داده های کمی (SPSS)، شرکت در کارگاه آشنایی نرم افزارهای تحلیل داده های کیفی (۱).

اطلاعات تماس

مدرس / مدرسین دوره (تلفن ، ایمیل و ...):

دکتر جعفر صادق تبریزی

تلفن : ۳۱۷۷۵۹۸۱

ایمیل : js.tabrizi@gmail.com

دکتر علی جنتی

تلفن : ۳۱۷۷۵۹۸۹

ایمیل : Janati1382@gmail.com

کارشناس آموزشی (تلفن ، ایمیل و):

سرکارخانم صائمی : ۳۱۷۷۵۹۸۶

سرکارخانم نیکبخت: ۳۱۷۷۵۹۸۷